

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

20 Ağustos 2022 tarihinde Mardin ili Derik ilçesi Üçyol mevkiinde meydana gelen trafik kazası sonucunda 21 kişi hayatını kaybetmiş ve 26 kişi ise ağır bir şekilde yaralanmıştır. Kazaya karışan ve ölümlere sebebiyet veren tırların Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır fabrikasına ait olduğu ve tırların eski olduğu ve gerekli bakımlarının yapılmadığı, tonajlarının kontrol edilmediği bilgisi kamuoyunda geniş yer kaplamış, söz konusu mevkiide ağır tonajlı araçların geçişi için yol yapılması gerektiği defalarca gündeme geldiği ortaya çıkmıştır.

Cengiz Holding'e ait Eti Bakır fabrikasından yük alan tırın freninin patlaması sonucu meydana gelen kazada yaralılara müdahale etmek için etrafta toplanan yurttaşlara 20 dakika sonra yine aynı fabrikaya ait başka bir tır çarpmıştır. Olayın ardından 3'üncü bir tırın daha olduğu, lastiklerinin patlatıldığı ve bu şekilde son anda durdurulduğu belirtilmiştir. İlk kazanın üzerinden 20 dakika geçmesine rağmen yeteri derecede tedbirler alınmadığı için ikinci kazanın gerçekleştiği de görgü tanıkları tarafından kamuoyuna aktarılmıştır.

Tırların eski olduğu, kamyondan tıra dönüştürüldüğü, bakımlarının yapılmadığı, tonajlarının kontrol edilmediği yönünde çokça bilgi kamuoyuna yansımıştır. Kararda; söz konusu caddede 07.00 ile 21.00 saatleri arasında tır ve ağır tonajlı araçlar ile tehlikeli madde taşıyan araçların

geçişlerinin yasaklanması istenilirken, "Derik Kaymakamlığı ve Derik İlçe Emniyet Amirliğinden tarafımıza herhangi bir cevabi yazı gelmediğinden, herhangi bir kısıtlama ve yasağın uygulanmamasına" denilerek söz konusu karar yürürlüğe girmemiştir.

5 Aralık 2023 tarihi itibarıyla söz konusu kazanın görülen davasında tutuklu kimse kalmamıştır. Ayrıca kazanın gerçekleştiği yolda, halkın aktarımına göre normal bir aracın dahi geçmekte zorlanacağı dik bir kaçış rampası yapılmıştır. Bunun dışında söz konusu yolda tır trafiğine bir kısıtlama getirilmemiş, önlem alınmamış, bu trafiği azaltacak çevre yolu yapımına başlanmamıştır.

Ayrıca tırların ait olduğu Eti Bakır Mazıdağı Tesislerinin kullandığı madenlerin havaya karıştığı ilçede kolon kanseri, bağırsak kanseri vakalarının arttığı dile getirilmiştir. Buna karşılık Derik'te hala tam teşekküllü bir devlet hastanesinin olmaması kaza sürecinde olduğu gibi, bugün de geç müdahaleler sonucu hayati tehlikelere sebep olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kaza sonrası başlatılan soruşturmada sorumlu tutulan kişilerle ilgili olarak kaç kişi hakkında dava açılmış ve bu davaların sonuçları ne olmuştur?
2. Kazanın gerçekleştiği Üçyol mevkiinde ağır tonajlı araçların güvenli geçişini sağlamak amacıyla herhangi bir düzenleme ya da yol yapım çalışması başlatılmış mıdır? Bu konuda yapılan çalışmalar nelerdir?
3. 5 Ağustos 2023 tarihi itibarıyla kazaya dair yargılanan tutuklu kimsenin kalmamış olmasının gerekçesi nedir? Çok sayıda can kaybına neden olan kazada sorumluluğu bulunanların ve buna dair idari işlem tesis edenlerin gerekli cezaları almaları sağlanacak mıdır?
4. Kaza yapan tırların, kamyonlardan dönüştürülen tırlar olduğu bilgisi doğru mudur? Tırların bakımı neden yapılmamıştır?
5. Tırların tonajından fazla yük taşıdığı iddiası doğru mudur?
6. Kazaya sebebiyet veren tırların bakımları, tonaj kontrolleri ve teknik uygunlukları konusunda yapılan denetimlerde ihmali olan kamu görevlileri hakkında herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Eğer açılmadıysa, açılmama gerekçesi nedir?

7. Olay anında üçüncü bir tırın daha olduğu görüntülerle de sabit olmasına rağmen dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve Mardin Valiliği hangi bilgiye dayanarak üçüncü tırın olmadığı yönünde beyanatta bulunmuştur?
8. Halkın talepleri ve güvenliği doğrultusunda tır trafiğini azaltmak için önerilen çevre yolu projesi neden hala hayata geçirilmemiştir? Bu konuda herhangi bir çalışma ya da planlama mevcut mudur?
9. Kazanın meydana geldiği yolda yapılan dik kaçış rampasının normal bir aracın bile zorlanacağı kadar yetersiz olduğu iddiaları doğru mudur? Eğer doğruysa, bu durumla ilgili herhangi bir düzeltici eylem planlanmakta mıdır?
10. Bölge halkının iddialarına göre Eti Bakır Mazıdağı Tesisleri'nin çevreye yaydığı maddeler sonucu artan sağlık sorunlarıyla ilgili herhangi bir çevre denetimi yapılmış mıdır? Bu tesislerin çevreye ve halk sağlığına olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla ne gibi önlemler alınmıştır?
11. Derik ilçesinde tam teşekküllü bir devlet hastanesinin bulunmaması nedeniyle, acil sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan zorluklar ve gecikmeler konusunda Sağlık Bakanlığınca herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? İlçede yeni bir devlet hastanesi inşa edilmesi planlanmakta mıdır?